

Kapitola XI.

Královnina hrobka

„Naděje pana Trelawnyho byly přinejmenším tak velké jako moje. Nepatří k náladovým mužům jako já, náchylným k výkyvům naděje a zoufalství, má vždy pevný cíl, který naději krystalizuje ve víru. Občas jsem si dělal obavy, že by mohly existovat dva takové kameny nebo že van Huynovo dobrodružství je jen cestovatelská smyšlenka, založená na koupi běžné kuriozity v Alexandrii, Káhiře, Londýně nebo Amsterdamu. Ale pan Trelawny nikdy nezaváhal ve svém přesvědčení. Museli jsme čelit spoustě věcí, které odváděly naši mysl od víry či nevíry. Bylo to krátce po povstání Arabího Paši a Egypt nebyl pro cestovatele bezpečným místem, zejména pokud to byli Angličané. Ale pan Trelawny je muž, jenž se nebojí ničeho, a ani já sám jsem se tehdy nepovažoval za zbabělce. Dali jsme dohromady skupinu Arabů, které jsme jeden či druhý znali z předchozích výprav do pouště a jimž jsme mohli věřit; respektive naše nedůvěra k nim nebyla tak silná jako k těm ostatním. Byli jsme dost početní na to, abychom se ubránili nájezdům záškodnických band, a měli jsme s sebou značnou výzbroj. Rovněž jsme si zajistili souhlas a pasivní spolupráci úředníků, kteří byli k Británii stále přátelští. Nevylučuji však, že také bohatství pana Trelawnyho sehrálo v získání souhlasu významnou roli. Našli jsme cestu do Asuánu a poté, co jsme si od šejka najali několik Arabů a dali jim obvyklý bakšiš, jsme se vydali na cestu pouští.

Po dlouhém bloudění a prozkoumání každé zákruty v nekonečné zmeti kopců jsme nakonec za soumraku dorazili k údolí, které van Huyn popisuje – údolí s vysokými, strmými útesy, ve středu zúžené a rozšiřující se na východ a na západ. Za denního světla jsme už stáli před útesem a mohli snadno rozpoznat otvor vysoko ve skále i hieroglyfické symboly, které byly očividně zamýšleny jako matoucí.

Ovšem znaky, které byly hádankou pro van Huyna a ostatní z jeho doby, stejně jako pro pozdější badatele, nebyly už pro nás žádným tajemstvím. Řada učenců, kteří zasvětili své mozky a životy této práci, otevřela tajemné vězení egyptského jazyka. Na vytesané přední stěně kamenného útesu jsme si my, kteří jsme měli tyto znalosti, mohli přečíst, co bylo vyryto thébským kněžstvem o téměř padesát století dříve. O tom, že vnější nápisy byly prací kněžstva – v tomto případě nepřátelského –, nebylo pochyb. Text, vyrytý v hieroglyfech do skály, zněl takto:

Sem žádní bohové nikdy nepřijdou. Bezejmenný je urazil a zůstane navždy sám. Nepřibližujte se, jinak vás stihne jejich msta!

V době, kdy bylo toto varování vytesáno, a stejně tak tisíce let poté, muselo mít děsivý účinek, a to dokonce i v dobách, kdy se jazyk, v němž bylo napsané, stal pro lidi té země mrtvým tajemstvím. Tradice takové hrůzy vydrží déle než její příčina. Vlastně i samotným symbolům byl aliterací přidán význam. ‚Navždy‘ je v hieroglyfickém písmu vyjádřeno jako ‚miliony let‘. Tento symbol se opakoval devětkrát ve třech skupinách po třech a po každé skupině následoval symbol Horní země, Dolní země a nebes. Proto kvůli odvetě všech bohů nemohl osamělý poutník dojít znovuzrození ani ve Svě-

tě slunečního svitu, ani ve Světě mrtvých, ani v prostoru patřícím bohům.

Pan Trelawny a já jsme se neodvázili nikomu z našich lidí říct, co ten nápis znamená. Třebaže nevěřili v náboženství, z něhož prokletí pocházelo, ani v bohy, jejichž mstou zde bylo vyhrožováno, byli i oni pověřiví, a kdyby se o tom dozvěděli, pravděpodobně by vzali nohy na ramena a utekli.

Jejich neznalost a naše rezervovanost nás chránila. Tábor jsme vybudovali nedaleko, ale přesto až za vyčnívajícím útesem kousek dál v údolí, aby neměli nápis neustále před očima. Neboť už jen tradiční jméno místa, Údolí kouzelníka, v nich vzbuzovalo strach; a v nás zprostředkovaně také. Z trámů, které jsme přinesli, jsme postavili žebřík, po němž jsme mohli vylézt na vrchol skály. Na břevno, připevněné k vrcholku útesu, jsme zavěsili kladku. Našli jsme velkou kamennou desku, která sloužila jako dveře; byla neobratně zasunutá na původní místo a zajištěná několika kameny. V bezpečné poloze ji udržovala její vlastní váha. Abychom mohli vstoupit, museli jsme ji zatlačit dovnitř a projít kolem ní. Nalezli jsme i velký řetěz, připevněný ke skále, jež popisoval van Huyn. Mezi troskami velkých kamenných dveří, které se nahoře a dole otáčely na železných veřejích, se nacházel dostatek důkazů, že toto opatření bylo původně zamýšleno pro zavírání a zajištění zevnitř.

Vešli jsme s panem Trelawnym sami do hrobky. Vzali jsme si s sebou spoustu pochodní, a jak jsme postupovali, připevňovali jsme je podél cesty. Nejprve jsme chtěli získat povšechný přehled o hrobce a následně provést její detailní ohledání. Jak jsme pokračovali dál, zaplavoval nás stále vzrůstající údiv a radost. Hrobka patřila mezi nejhonosnější a nejkrásnější, jaké jsme kdy viděli. Podle propracovaných soch, maleb a dokonalé řemeslné práce bylo patrné, že byla připravována už

během života té, pro kterou byla zamýšlena jako místo posledního odpočinku. Kresba hieroglyfických obrazců byla precizní, barva vynikající a navíc: v této vysoko a daleko od nilské vlhkosti umístěné jeskyni bylo vše tak čerstvé, jako by umělci právě odložili paletu. Rovněž jsme si všimli jedné věci, kterou nebylo možné přehlédnout: třebaže rytiny zvnějšku skály byly prací kněžstva, hladký povrch útesu byl pravděpodobně součástí původního designu stavitele hrobky. Symbolika maleb a rytin uvnitř měla stejný charakter. Vnějšek jeskyně, částečně přírodní a částečně vytesaný, byl z architektonického hlediska považován za pouhý předpokoj. Na konci, směrem k východu, se nacházel pilířový portikus, vytesaný z pevného kamene. Pilíře byly masivní a sedmistranné, což bylo něco, nač jsme nenarazili v žádné jiné hrobce. Na architrávu byl vymodelovaný Měsíční člun. Uvnitř byla bohyně Hathór s hlavou krávy a okřídleným slunečním kotoučem a Hapi s psí hlavou, bůh Severu. Poháněl jej bůh Harpokratés a směřoval na Sever, který byl vyjádřen Polárkou, obklopenou souhvězdími Draka a Velké medvědice. U poslední jmenované byly hvězdy seskupeny, které dnes nazýváme Velký vůz, oproti ostatním hvězdám zvýrazněny a vyplněny zlatem, takže to vypadalo, že ve světle pochodní hoří, což jim dodávalo výjimečný význam. Když jsme prošli portikem, našli jsme dva architektonické prvky kamenné hrobky, jmenovitě komnatu neboli kapli a šachtu; vše přesně takové, jak to van Huyn popsal, třebaže v jeho dobách byla jména, jež dávali staří Egypťané těmto částem hrobky, neznámá.

Stéla neboli záznam, umístěná dole na západní stěně, byla tak pozoruhodná, že jsme si ji pečlivě prohlédli ještě dřív, než jsme šli najít mumii, která byla předmětem našeho pátrání. Byla to velká deska z lapis lazuli, celá pokrytá drobnými hieroglyfickými symboly nesmírné krásy. Rytiny

byly vyplněné cementem neobyčejné jemnosti a barvy čisté rumělký. Nápis začínal takto:

*Tera, královna Egypta, dcera Antefa, vládce Severu a Jihu.
Dcera Slunce. Královna Diadémů.*

Následoval záznam jejího života a vlády. Znamení svrchovanosti bylo neobyčejně zdobné. Dvojitá koruna Horního a Dolního Egypta byla vyryta s dokonalou precizností. Pro nás oba bylo novým zážitkem spatřit hedžet a dešret – bílou a červenou korunu Horního a Dolního Egypta – na stéle královny. Neboť platilo pravidlo – v záznamech nebyla jediná výjimka –, že ve starobylém Egyptě nosili korunu jen králové (třebaže totéž platilo pro bohyně). Později jsme našli vysvětlení, o kterém se za okamžik zmíním.

Takový nápis byl sám o sobě tak překvapivý, že by zaujal pozornost kohokoli, avšak nemáte představu, jaký účinek měl na nás. Ačkoli naše oči nebyly první, jež ho spatřily, byly první, které ho viděly a rozuměly mu od okamžiku, kdy byla před téměř pěti tisíci lety kamenná deska poprvé připevněna ke vchodu do útesu. Měli jsme možnost přejít si vzkaz od mrtvého. Byla to zpráva od toho, kdo válčil se starými bohy a prohlašoval, že je ovládá, a to v době, kdy naopak kněžstvo předstíralo, že je jediným prostředkem k vyvolání jejich strachu nebo k získání jejich dobré vůle.

Stěny horní komnaty hrobu a místnost, v níž byl uložen sarkofág, byly hojně popsány; všechny nápisy, kromě těch na stéle, byly vybarveny modrozeleným pigmentem. Když jste se na něj zadívali ze strany a vaše oko zachytilo zelenkavé fazety, připomínalo to starý obarvený indický tyrkys.

Pomocí kladky, kterou jsme si přinesli s sebou, jsme sestoupili dolů do hrobky. Pan Trelawny se spustil první. Hrob

byl hluboký víc než dvacet metrů, ale nikdy nebyl zaplněn. Chodba na dně stoupala vzhůru až do místnosti se sarkofágem a byla delší, než bývalo obvyklé. Nebyla zazděná.

Uvnitř jsme našli velký sarkofág ze žlutého kamene. Není nutné jej popisovat, viděl jste ho v pokoji pana Trelawnyho. Víko leželo na zemi, nebylo připevněné, a vše vypadalo přesně tak, jak to čteme u van Huyna. Myslím, že nemusím zdůrazňovat, jak jsme byli ohromeni pohledem dovnitř. Nemohl jsem se ubránit myšlence na to, jak rozdílný musel být pohled holandského cestovatele, když jeho zrak spočinul na bílé – jako živé – ruce, spočívající vně plátěného roucha mumie. Je pravda, že část té paže tam skutečně ležela, bílá jako slonovina.

Ovšem jako by tělo krvácelo i po smrti! Zubatý konec odlomeného zápěstí byl drsný a byly na něm stopy zaschlé krve. A vyčnívající bílá kost působila jako matečná hornina opálu. Krev stékala dolů a špinila obvazový materiál, takže vypadal jako zrezivělý. Zde byl plný důkaz van Huynova příběhu. S takovým potvrzením vypravěčovy pravdy před sebou jsme už nemohli pochybovat o jiných věcech, které popsal, jako byly krev na ruce mumie či otisky sedmi prstů na krku udušeného šejka.

Nebudu vás zatěžovat detaily všeho, co jsme viděli, ani popisovat, jak jsme se dozvěděli to, co víme. Část pochází ze znalostí, které jsou pro badatele běžné, část jsme si přčetli na stěle v hrobce, na sochách a na hieroglyfických malbách na stěnách.

Královna Tera pocházela z jedenácté čili thébské dynastie egyptských faraonů, kteří vládli mezi dvacátým devátým a dvacátým pátým stoletím před Kristem. Nastoupila na trůn jako jediné dítě otce Antefa. Musela to být dívka výjimečné povahy i nevšedních schopností, neboť byla ještě velmi mla-

dá, když otec zemřel. Její mládí a pohlaví nahrávalo ambicióznímu kněžstvu, které v té době získalo nesmírnou moc. Svým bohatstvím, počtem a učením kněží dominovali celému Egyptu, zvláště Horní části. Byli připraveni vyvinout veškeré úsilí, aby uskutečnili svůj tajný, odvážný a dlouho připravovaný plán, který měl přesunout veškerou vládnoucí moc z královského majestátu na kněžskou hierarchii. Ale král Antef měl podezření, že by k podobným změnám mohlo dojít, a tak učinil preventivní opatření k ochraně své dcery a zajistil jí věrnost armády. Rovněž ji naučil, jak vládnout, a dokonce ji zasvětil do samotné kněžské tradice. Využil jednoho kultu proti druhému, kdy každý z hodnostářů doufal, že mu jeho vliv na krále a následně na jeho dceru vynese osobní profit. A tak byla Tera vychována mezi písáři a patřila k nadaným umělcům. Mnoho z těchto skutečností bylo vyjádřeno v obrazech nebo nesmírně krásném hieroglyfickém písmu na stěnách hrobky – a my jsme došli k závěru, že nemálo z nich bylo dílem samotné princezny. Nikoli bezdůvodně byla na stéle podepsaná jako Ochránce umění.

Ale král se s tím nespokojil a naučil svou dceru magii, díky níž ovládala spánek a vůli. Byla to skutečná magie – černá, nikoli magie chrámů – bílá, která byla neškodná a jejím cílem bylo spíš vyvolat dojem než skutečně působit. Tera se projevila jako vnímavý žák a brzy překonala své učitele. Svou sílu a výjimečné prostředky využívala v plné míře. Podivnými praktikami odhalovala tajemství přírody a dokonce zašla tak daleko, že se sama spustila do hrobky, nechala se obvázat, uložit do rakve a celý měsíc předstírala, že je mrtvá. Kněží prohlásili, že skutečná princezna Tera zemřela během experimentu, a nahradili ji jinou dívkou, ale ona nezvratně dokázala jejich omyl. O tom všem vypovídají obrazy nebývalého významu. Bylo to pravděpodobně v její době, kdy byl vydán

rozkaz k restaurování významných uměleckých děl čtvrté dynastie, které dospěly své dokonalosti v Cheopsově období.

V místnosti, kde byl uložen sarkofág, jsme našli obrazy a nápisy, které zobrazují její vítězství nad spánkem. Všude je symbolika; výjimečně krásná, dokonce i pokud vezmeme v úvahu, že se nacházíme v zemi a době symbolismu. Vyzdvihována je především skutečnost, že se dožadovala veškerých privilegií hodnosti krále a mužství jako takového. Na jednom místě je vyobrazena v mužských šatech, s bílou a červenou korunou na hlavě. Na dalším obraze je v ženských šatech, ale na hlavě má stále korunu Horního a Dolního Egypta, zatímco mužské roucho leží pohozené u jejích nohou. Na každém zpodobnění, kde je vyjádřena naděje či cíl opětovného zrození, je přidán symbol Severu a na mnoha místech – vždy ve vyobrazení významných událostí minulosti, současnosti a budoucnosti – je seskupení sedmi hvězd, zvané Velký vůz. Pravděpodobně cítila, že je s tímto souhvězdím nějak zvláště spojena.

Snad nejpozoruhodnější skutečnost, o níž vypovídají záznamy – a to jak na stéle, tak na nástěnných malbách – je ta, že královna Tera byla schopná ovládat bohy. To sice nebylo ojedinelé přesvědčení v egyptské historii, ale v tomto případě šlo o něco jiného. Na rubín, vybroušený do tvaru skarabea, který měl v sobě sedm sedmicípých hvězd, vyryla slova mistra, která přivolávala všechny bohy jak Horní, tak Dolní země.

V záznamech je jasně uvedeno, že dobře věděla o stále vzrůstající nenávisti kněží a o tom, že se po její smrti pokusí zamlčet její jméno. V egyptské mytologii to byla opravdu hrozná pomsta, neboť beze jména nemohl být po smrti nikdo uveden k bohům ani za něj nemohla být vykonána bohoslužba. Proto naplánovala své opětovné vzkříšení, ale po dlouhé době a v severnější zemi pod souhvězdím, jehož sedm hvězd

ovlivnilo její narození. Do té doby zůstala její ruka na vzduchu – nezabalená! – a pod ní Klenot sedmi hvězd, takže kdykoli se tam rozproudí vzduch, může se stejně jako její Ka pohnout! Po důsledné úvaze jsme pan Trelawny a já došli k závěru, že se její tělo mohlo na příkaz stát astrálním, a tak se kousek po kousku pohybovat a stát se opět celkem, kdekoli a kdykoli bude potřeba. Pak tam byla část nápisu, v němž byla učiněna narážka na truhlu či skříňku, která obsahovala všechny bohy, vůli a spánek; dva poslední zmiňovaní byli ztělesnění symboly. Truhla měla mít sedm stěn. Nebylo pro nás tedy velkým překvapením, že jsme pod nohama mumie našli sedmistěnnou truhlu, kterou jste mohli rovněž vidět v pokoji pana Trelawnyho. Na spodní straně balícího materiálu levé nohy bylo plátno pomalováno – stejnou rumělkovou barvou, která byla použita u stély – hieroglyfickými symboly, znázorňujícími ‚hodně vody‘, a pod pravou nohou se nacházel symbol země. Ze symboliky jsme vyrozuměli, že její tělo, nesmrtelné a vůlí přenositelné, vládne jak zemi, tak vodě, vzduchu i ohni – dva posledně zmiňované elementy jsou zastoupeny světlem drahokamu a dále pazourkem a železem, které ležely mimo obal mumie.

Když jsme truhlu vyndali ze sarkofágu, objevili jsme na jejích stranách podivné výstupky, které jste už rovněž viděl, ale my jsme si je v té době nedokázali vysvětlit. V sarkofágu bylo několik amuletů, ale žádný z nich neměl výjimečnou hodnotu nebo význam. Došli jsme tedy k závěru, že pokud by tam nějaké pozoruhodné byly, pak pod balícím materiálem nebo ještě pravděpodobněji v té podivné truhle pod nohama mumie. Tu se nám však nepoštěstilo otevřít. Rozeznali jsme víko; horní část byla zřetelně oddělná od spodní. V místě, kde bylo víko přidělané, jsme spatřili tenkou linii, nicméně vše bylo vyrobeno s tak neuvěřitelnou jemností a elegancí, že spoje-

ní bylo sotva viditelné. Každopádně se nám nepodařilo víko oddělit. Došli jsme k závěru, že bylo nějakým způsobem připevněné zevnitř. Toto všechno vám říkám proto, abyste lépe porozuměl věcem, s nimiž se později setkáte. Musíte se zcela vzdát svého úsudku. V souvislosti s touto mumii a vším kolem ní se stalo tolik podivností, že je nezbytné opřít se o nějakou novou víru. Je zcela nemožné sloučit určité věci, které se udály, s obyčejnými proudy života nebo myšlení.

Zůstali jsme v Údolí kouzelníka tak dlouho, dokud jsme nevytvořili hrubou kopii kreseb a nápisů na stěnách, stropě a podlaze. Vzali jsme s sebou stělu z lapis lazuli, jejíž ryté nápisy byly vybarveny rumělkovým pigmentem. Taktéž sarkofág a mumii, kamennou truhlu s alabastrovými nádobami, stolky z heliotropu, alabastru, onyxu a karneolu i slonovinově bílou podušku, jejíž klenba spočívala na obloucích, kolem nichž se ovíjeli ureové⁸ z tepaného zlata. A rovněž všechny předměty, které byly uloženy v kapli a hrobě mumie, dřevěné čluny s posádkou, vešepty⁹ a symbolické amulety.

Když jsme odcházeli, sundali jsme žebřík a o kus dál pod útesem ho zahrabali do písku. To místo jsme označili, abychom ho našli v případě, že bychom ho někdy znovu potřebovali. Pak jsme se s našimi těžkými zavazadly vypravili na namáhavou cestu k Nilu. Nebyl to lehký úkol, to vám povídám, nést pouzdro s velkým sarkofágem přes celou poušť. Měli jsme primitivní vozík a dostatečný počet mužů, aby jej táhli, ale zdálo se, že postupujeme děsivě pomalu, neboť jsme toužili dostat naše poklady bezpečně domů co nejdřív. Noc

8 Vztyčená kobra – symbol královské moci ve starém Egyptě

9 Vešepty byly malé sošky, popsané zádušními texty, které doprovázely zesnulého na věčnost a měly ho zastupovat při plnění pracovních povinností na onom světě. Byly vyráběny z různých materiálů, například z modré či zelené fajánse, dřeva, kamene nebo keramiky

byla vždy prostoupena obavami, aby nás nepřepadla nějaká záškodnická tlupa. Ale ještě větší strach jsme měli z těch, kteří nás doprovázeli. Přece jen to byli draví, bezohlední muži – a my jsme s sebou měli značné množství cenností. Naštěstí netušili, proč jsou tak cenné; předpokládali, že prostě jen vezeme nějaké hmotné bohatství. Vyndali jsme mumii ze sarkofágu a na cestu ji bezpečně zabalili a uložili do samostatného pouzdra. Během první noci došlo ke dvěma pokusům o krádež věcí z vozíku a ráno byli dva muži nalezeni mrtví.

Druhou noc přišla silná bouře, řádění suchých pouštních větrů, zvaných samum, které nechají člověka pocítit jeho bezmoc. Byli jsme ohromeni vířícím pískem. Někteří z našich beduínů utekli před bouří v naději, že někde najdou přístřeší. Zbytek zůstal; zahaleni v burnusech¹⁰ jsme trpělivě čekali. Ráno, když bouře utichla, jsme z hromad navátého písku vyhrabali všechno, co zbylo z našich zavazadel. Pouzdro, v němž byla uložena mumie, jsme objevili rozbité, ale samotnou mumii nebylo nikde vidět. Hledali jsme všude, prohrabali písek, který se navršil kolem nás, ale marně.

Nevěděli jsme co dělat, neboť pan Trelawny si chtěl vzít mumii domů. Čekali jsme celý den v naději, že se vrátí beduín, kteří uprchli; slepě jsme věřili, že mohli mumii nějakým způsobem ukrást z vozíku a že ji opět vrátí.

Tu noc těsně před úsvitem mě pan Trelawny vzbudil a zašeptal mi do ucha:

„Musíme se vrátit do hrobky v Údolí kouzelníka. Až ráno vydám rozkaz, bez váhání mě následujte. Kdybyste mi položil jakékoli otázky, například kam jdeme, vzbudíme pochybnosti a ohrozíme své záměry.“

„Dobře,“ odvětil jsem, „ale proč se tam vracíme?“

10 Široký, volný beduínský plášť půlkruhovitého střihu s kapucí

Jeho odpověď mě rozechvěla, jako kdyby zasáhla nějaký akord uvnitř mého těla, připravený k zaznění:

„Najdeme tam mumii. Jsem si tím jistý!“ Pak, očekávaje pochybnosti nebo protiargumenty, dodal: „Počkejte a uvidíte!“ A opět se zabalil do příkrývky.

Arabové byli překvapení, když jsme jim oznámili, že se vracíme, a někteří z nich projevili nespokojenost. Nastalo mnoho sporů i několik dezercí, takže jsme zpět na východ vyrazili v menším počtu. Šejk zprvu neprojevoval zájem o cíl naší cesty, ale jakmile bylo zřejmé, že míříme zpět do Údolí kouzelníka, začal se rovněž zajímat. Jak jsme se přibližovali, jeho znepokojení rostlo, až nakonec při vstupu do údolí zastavil a odmítl pokračovat dál. Řekl, že počká, dokud se nevrátíme, pokud se rozhodneme jít sami. Slíbil, že vytrvá tři dny, ale když se do té doby neobjevíme, odejde. Žádná finanční nabídka ho neoblomila. Jediný ústupek, na který byl ochoten přistoupit, spočíval v tom, že najde žebříky a přinese nám je ke skále. Učinil tak a pak se za doprovodu zbytku své skupiny vrátil ke vstupu do údolí. Pan Trelawny a já jsme si vzali provazy a louče a opět jsme sestoupili do hrobky. Bylo zřejmé, že tam během naší nepřítomnosti někdo byl, protože kamenná deska, která chránila vstup, ležela položená uvnitř a z vrcholu útesu vlály provazy. Uvnitř bylo další lano, které viselo do jámy, vedoucí k hrobu mumie. Jeden na druhého jsme pohlédli, ale neřekli jsme ani slovo. Připevnili jsme svá vlastní lana, a jak jsme se dohodli, pan Trelawny se spustil první, já ihned za ním. Jakmile jsme stanuli na dně jámy, blesklo mi hlavou, že jsme se vlastně dostali do pasti. Stačilo, aby někdo slezl po laně z útesu a přeřízl provaz, kterým jsme se spustili dolů, a tak nás pohřbil zaživa. Byla to děsivá představa, ale bylo už příliš pozdě cokoli udělat, proto jsem raději mlčel. Oba jsme měli pochodně, takže nedostatkem světla jsme netr-

pěli. Prošli jsme chodbou a vstoupili do místnosti, kde stával sarkofág. První věc, patrná na první pohled, byla prázdnota toho místa. Navzdory vši překrásné výzdobě působila hrobka opuštěně; chyběl sarkofág, který potvrzoval, co bylo vytesáno na zdech, truhly s alabastrovými nádobami, stoly, na nichž bylo položené náčiní, jídlo pro mrtvé a vešebty.

Ještě větší pocit opuštěnosti vyvolávala zahalená mumie královny Tery, která ležela na zemi, kde stával velký sarkofág. Vedle ní spočívala těla tří Arabů v podivně zkroucené poloze násilné smrti. Poznali jsme v nich ty, kteří dezertovali z naší skupiny. Jejich tváře byly černé a ruce a krk měli potřísněné krví, která jim vytryskla z úst, nosů a očí. Na krku každého z nich byly otisky, nyní už černající, způsobené rukou se sedmi prsty.

Pan Trelawny a já jsme přistoupili blíž, drželi jeden druhého a v posvátné hrůze sledovali ten výjev.

Nejpodivnější ze všeho však bylo, že přes prsa mumifikované královny ležela slonovinově bílá ruka se sedmi prsty a se zubatou rudou linií v místě zápěstí, ze které pocházely kapky krve.“

Kapitola XII.

Magická truhla

„Když jsme se vzpamatovali z úžasu, což se zdálo jako celá věčnost, neztráceli jsme čas, chodbou vynesli mumii a vyzvedli ji ven z jámy. Já jsem vylezl první, abych ji nahoře převzal. Když jsem se podíval dolů, spatřil jsem pana Trelawnyho, jak zvedá utrženou ruku a ukládá si ji na prsa, zjevně proto, aby ji ochránil před poškozením či ztrátou. Mrtvé Araby jsme nechali na jejich místech. Pomocí provazů jsme spustili cenné břímě na zem a pak s ním zamířili ke vstupu do údolí, kde na nás čekal náš doprovod. K našemu překvapení jsme je našli na odchodu. Když jsme si šejkovi postěžovali, odvětil, že splnil naši dohodu do písmene – čekal na nás tři dny, přesně jak jsme si sjednali. Myslel jsem si, že lže, aby zakryl svůj přízemní úmysl opustit nás. Když jsme si vyměňovali názory, zjistil jsem, že pan Trelawny měl stejné podezření. Jakmile jsme však dorazili do Káhiry, uvědomili jsme si, že měl pravdu. Když jsme podruhé vstoupili do hrobky mumie, bylo 3. listopadu 1884; měli jsme důvod pamatovat si to datum.

Zatímco jsme udiveně stáli v hrobce, ztratili jsme celé tři dny. Zdá se tedy neuvěřitelné, že jsme mohli mít ohledně mrtvé královny Tery a všeho, co s ní souvisí, pověřivý pocit? Zdá se zvláštní, že ten pocit s námi zůstává i teď, doprovázen matoucím pocitem nějaké síly mimo nás a naše chápání? Bylo by proti zdravému rozumu, kdyby s námi tehdy sestoupila dolů do hrobky? A pokud nás tam tehdy skutečně čekala smrt, proč nás ušetřila?“

Na chvíli se odmlčel a pak pokračoval:

„Dostali jsme se v pořádku do Káhiry a odtamtud do Alexandrie, kde jsme si objednali od Messagerie service loď do Marseille. Pak jsme měli expresem odjet do Londýna. Avšak:

*Však, myško, také my to známe, jak ostražitost často klame;
— plán nejlepší, jímž hlavu láme si člověk, myš — co z všeho
zbude? — strasti samé a bol a tíž.*¹¹

V Alexandrii čekal na pana Trelawnyho kabelogram, že paní Trelawnyová zemřela při porodu dcery.

Její zničený manžel ihned spěchal na nejbližší Orient Express a já měl za úkol sám dopravit poklad domů. Vše jsem dovezl v pořádku do Londýna; vypadalo to, že jsme měli během cesty mimořádné štěstí. Když jsem se dostal do tohoto domu, bylo už dávno po pohřbu. Dítě bylo předáno chůvě a pan Trelawny se ze ztráty vzpamatoval natolik, že byl připraven navázat přetrženou niť svého života a své práce. Bylo však víc než zřejmé, že utrpěl velký šok. Náhlá šed' v jeho černých vlasech byla sama o sobě dostatečným důkazem, ale kromě toho jeho ostré rysy znehyněly a staly se přísnými. Od té doby, co obdržel kabelogram v kanceláři lodní společnosti, jsem už na jeho tváři nikdy nespatriil úsměv.

Práce je v takovém případě nejlepším lékem; a on do té své dal srdce i duši. K podivné tragédii jeho ztráty a zisku – neboť dítě se narodilo po matčině smrti – došlo během doby, kdy jsme stáli v transu před mumií královny Tery. Zdálo se, že celá tragédie je nějakým způsobem spojená s jeho výzkumy

11 Citát z básně Roberta Burnse „Polní myšce, když jí básník vyoral hnízdo“ (překlad: Josef Václav Sládek)

IV. Přitažlivá i podivná

Nesmírně mě okouzlovala a vzrušovala. Byla o něco vyšší postavy než já, štíhlá a neobyčejně půvabná. Pohybovala se malátně, ale v kontrastu s tím vypadala naprosto zdravě. Mohla se pochlubit hebkou, dokonalou pletí, drobným a krásně modelovaným obličejem a velikýma, tmavýma, a přesto zářícíma očima. A její vlasy byly prostě neuvěřitelné, když si je spustila přes ramena... Mé prsty si s nimi často hrály a já se znovu a znovu divila, jak jsou těžké. Byly jemné a hebké a jejich tmavou hněď tu a tam prosvětlaval zlatý nádech. Někdy se po milování pohodlně opřela v křesle a vyprávěla mi svým hlubokým, přesladkým hlasem. Já jsem jí přitom rozpouštěla vlasy, nechala je klesnout jejich vlastní tíží a pak je stáčela, zaplétala v copy, nebo si s nimi jen tak hrála...

Ale ne všechno se mi na ní tolik líbilo. Její upřímnost si mě získala hned první noc; na druhou stranu byla důsledně zdrženlivá ve vylíčení všeho, co se týkalo její matky a vůbec jejího dosavadního života. Snad jsem opravdu měla spoutat svůj zájem a splnit ten důrazný příkaz, který mému otci uložila její matka. Ale zvědavost patří mezi vášně, jimž jsou zásady a klid cizí, a byla jsem stejná jako ostatní dívky: dráždilo mě, že se má přítelkyně uchyluje k mlčení. Copak by tím mohla někomu ublížit? Copak nedůvěřuje mému zdravému rozumu a mé cti? Proč mi nevěří, když se zapřísahám, že nic z toho, co mi řekne, nikomu a nikdy nevyzradím?

A tak jsem cítila jakýsi chlad, nepřiměřený jejímu věku, protože její vytrvalé odmítání, provázené melancholickým úsměvem, neproteplil ani nepatrný paprsek světla mého poznání. Ale nehádaly jsme se kvůli tomu; ona se ostatně odmítala hádat kvůli čemukoli.

Stejně jsem z ní nevytáhla nic, co by má rozmarná duše považovala za hodné pozornosti. Všechno se vlastně dalo shrnout do těchto tří sdělení:

jmenuje se Carmilla;

pochází z velmi starého a vznešeného rodu;

její domov leží západním směrem.

Jinak mi ale odmítla sdělit jméno onoho rodu, panství a dokonce i země či popsat jejich erb.

Nedotírala jsem na ni neustále, ale několikrát jsem se dožadovala odpovědi poněkud důrazněji. Jenže nikdy jsem neuspěla, ať už jsem použila jakýchkoli zbraní. Nepomáhaly výčitky, kterými jsem ji zahrnovala, ba ani něžné laskání, jež jsem jí dopřávala. Své vytáčky vždy dokázala vyšperkovat dojemným zapřísaháním a často i vášnivými projevy lásky. Prohlašovala, že mě má ráda a že v mou čestnost věří, a slibovala, že se nakonec stejně všechno dozvím. A tak jsem se ani nemohla cítit příliš dlouho uražena.

V takových chvílích mě obvykle objala kolem krku, ucítila jsem její tělo na svém, její hebkou tvář na své... Carmilliny rty mi šeptaly do ucha: „Má milovaná, tvé srdíčko je zraněno. Ale nemysli si prosím, že jsem krutá, když se musím bezvýhradně řídit jen tím, co mi poručí mé vášně a mé slabosti. Pokud je zraněno tvé drahé srdíčko, mé divoké srdce krvácí s ním. Mé nesmírné ponížení mě opájí, žiju v tvém teplém životě a ty zemřeš do mého – sladce do něj zemřeš. Zabránit tomu nemohu; protože já jsem přitahována k tobě, ty zase budeš přitahována k jiným a pak pochopíš to kruté opojení,

keré však není ničím jiným než ryzí láskou. Proto tě prosím: nesnaž se zatím dovědět víc ani o mně, ani o mé rodině, ale důvěřuj mi celým svým milujícím srdcem.“

A po těchto vzletných slovech se celá rozechvěla, přitiskla mě ke svému tělu ještě pevněji a pokrývala mou tvář žhavými, měkkými polibky.

Občas mi byly její rozechvění a projevy až nepochopitelné. K takto přepjatým objetím, to musím přiznat, nedocházelo příliš často. Byla bych se jim ráda vyhnula, ale vždycky mě zradily síly. Její šepot jako by mě ukolébával a měnil mé zdráhání v extázi, z níž jsem se probírala, až když spustila své krásné paže.

Milování s ní jsem se nikdy nedokázala nasytit, ale tohle bylo něco jiného – byly jsme přece dvě dívky, přítelkyně, které si vzájemně dávaly přátelství i rozkoš, ale ne muž a žena, abychom si vyznávaly lásku. A třebaže mě tolik přitahovala, v okamžicích těchto záhadných nálad mi byla skoro protivná. Zažívala jsem v nich zas a znovu příjemné vzrušení, do kterého se ale vkrádal neurčitý pocit strachu a nechuti. V takových chvílích jsem si nebyla jistá, co si tom mám vlastně myslet, a cítila jsem nejen lásku, která přecházela až ve zbožňování, ale také odpor. Víím, že to zní divně, ale jinak to opravdu neumím popsat.

Někdy byla má krásná společnice celou hodinu apatická, pak mě náhle uchopila za ruku a opakovaně ji něžně tiskla. Přitom se trochu začervenala, oči plné touhy mi spalovaly tvář a rozbouřený dech nadouval šaty na jejích prsou. Bylo to jako zbožné zanícení milence, chvílemi mi to bylo až nepříjemné, ale síla její vášně mě vždy přemohla. Přitáhla mě k sobě, pokrývala mou tvář svými horkými polibky a mezi milostným sténáním šeptala:

„Jsi má a budeš má... Ty a já jsme spojeny navždy...“

Pak se náhle prudce odtrhla a zakryla si oči drobnýma rukama.

Ještě jsem se celá chvěla, když jsem se jí ptala: „Jak to myslíš? Nepřipomínám ti třeba někoho, koho miluješ? Ne, to není možné, to bych opravdu nechtěla. Někdy tě nepoznávám – a nepoznávám ani sebe sama, když se na mě tak díváš a když říkáš takové věci.“

Ona pak obvykle jen povzdechla, odvrátila se ode mě a pustila mou ruku.

Tyhle neobvyklé projevy byly něčím, s čím jsem se musela smířit, ale stále se mi nedařilo najít nějaké solidní vysvětlení – rozhodně jsem je nemohla pokládat za přetvářku či podvod. Byly to zřejmě prudké erupce dlouho potlačovaného instinktu a citu. Její matka sice něco takového popřela, ale... Nebyla Carmilla přece jen obětí časově ohraničených záchvatů šílenství?

Také její zvyky byly poněkud zvláštní, i když městským lidem by asi připadaly méně podivné než nám. Dolů scházela velmi pozdě, téměř nikdy před jednou hodinou s poledne, pak si dopřála jen šálek čokolády, ale nejedla vůbec nic. Poté jsme většinou šly na procházku, ale zpravidla jen na kratičkou, protože se prakticky vzápětí vyčerpala, nebo jsme usedly na jednu z laviček, rozesetých mezi stromy. Její ochablost byla jen tělesná, duch byl i nadále čilý a ona vždy mluvila velmi energicky a vtipně.

Občas se krátce zmínila o domově nebo vyprávěla nějakou příhodu z dětství. Díky tomu přede mnou vyvstal obraz lidí, kteří se vyznačovali nám neznámými způsoby a zvyky. Z porůznu roztroušených narážek jsem usoudila, že její vlast je pro nás mnohem exotičtější, než jsem si původně myslela.

Jednoho odpoledne jsme takto trávil čas ve stínu na lavičce, a tu se k nám přiblížil pohřební průvod. Zesnulá byla mladá dcera zdejšího lesníka, s níž jsem se dříve mnohokrát setkala. Za rakví s tělem svého jediného dítěte šel žalem zkroucený otec. Následoval ho dvojestup venkovanů, zpívajících smuteční píseň.

Když procházeli kolem, povstala jsem, abych tak zeměřelé vzdala poslední poctu, a jejich melodický zpěv mě zlákal k účasti.

Náhle mnou má společnice dost hrubě zatřásla. Překvapeně jsem se k ní otočila.

„Cožpak neslyšíš, jak to tahá za uši?!“ vyhrkla vztekle.

„Kdepak, já myslím, že zpívají moc pěkně,“ namítla jsem, nepříjemně dotčena jejím činem – vždyť ti, kteří tvořili krátký průvod za rakví, si toho mohli všimnout a myslet si o nás něco špatného.

Dala jsem se znovu do zpěvu, ale Carmilla mě přerušila: „Z toho tvého krákání mi praskne hlava!“ utrhla se na mě zlostně a zacpala si uši. „To tě vůbec nenapadlo, že taky nemusíme být stejného náboženství?! Vaše obřady jsou mi protivné a pohřby přímo nenávidím. Co s tím nadělají?! Vždyť *ty* taky musíš zemřít – každý musí zemřít. A všichni jsou potom šťastnější. Pojdme domů!“

„Ale... otec přece šel s farářem na hřbitov, a tak jsem se domnívala, že o dnešním pohřbu víš.“

„O *jejím* pohřbu? Ještě si budu zatěžovat hlavu s nějakými vesničany! Vždyť ani nevím, kdo to byl,“ odsekla Carmilla a zablýskala svými krásnými očima.

„Je to ta nešťastná dívka, která byla přesvědčená, že před dvěma týdny uviděla ducha. Od té doby chřadla a včera vydechla naposledy.“

„Víš co? O strašidlech mi raději nevyprávěj, nebo dnes v noci neusnu!“

„Já jen doufám, že nám nehrozí epidemie moru nebo něčeho takového. Ale všechno tomu bohužel nasvědčuje,“ pokračovala jsem. „Minulý týden zemřela mladá žena, manželka pasáka vepřů. Tvrdila, že když v noci ležela v posteli, něco ji chytilo za hrdlo a skoro zardousilo. Otec říkal, že takové hrůzné představy mohou být doprovodným jevem některých horečnatých onemocnění. A ještě předchozího večera byla úplně zdravá! Pak ale začala chřádnout a před týdnem zemřela.“

„Hm. *Její* pohřeb máme zdárně za sebou, aspoň doufám, a *její* pohřební píseň dozněla, takže už nám ten falešný zpěv a blábolivý text nebudou kroutit uši. To, co se před chvílí stalo, mě ale dost rozhodilo. Přitiskni se ke mně, vezmi mou ruku do své a stiskni ji co nejpevněji...“

Popošly jsme kousek cesty zpět a usedly na jinou lavičku. Carmillina tvář se znenadání proměnila tak, že mě zachvátilo překvapení a posléze dokonce úlek. Strašlivě zesinala, zuby i ruce měla pevně semknuté, mračila se a stiskla rty. Upřeně zírala na zem pod svýma nohama, celá se třásla jako v zimnici a vůbec se nedokázala ovládat. Vší silou se zřejmě snažila potlačit záchvat, se kterým sváděla úpornou bitvu. Nakonec tiše, drásavě zasténala a od té chvíle její hysterický záchvat začal odeznívat.

„Tak! Ano, takhle to dopadá, když mě dusí církevní zpěvy,“ vydechla. „Už to sice přechází, ale pořád mě drž... Drž mě prosím...“

Záchvat skutečně pomalu ustával. Carmilla se znenadání dala do živého hovoru, snad aby rozptýlila chmurný dojem, kterým na mě tento výjev zapůsobil.

Bylo to vůbec poprvé, kdy jsem byla svědkem příznaků onoho křehkého zdraví, o němž mluvila její matka. A také vůbec poprvé projevila známky podráždění. Všechno ale rychle přešlo jako mrak na letním nebi, poháněný větrem, a od té doby už podlehla zlosti jen jednou.

To jsme zase shlížely z jednoho z oken v salonu na padací most, po kterém právě přecházel mně dobře známý poutník. Chodíval k nám na zámek dvakrát ročně a byl to hrbáč s ostře řezanou, hubenou tváří. Zdabila ji nejen černá bradka, ale také bezvadně bílé zuby, které většinou cenil v širokém úsměvu. Na sobě měl černočervenou kazajku z volské kůže a na ní tolik řemínků a pásků, že se snad ani nedaly spočítat. Z nich mu visely nejrůznější předměty. Na zádech nesl laternu magiku a dvě bedýnky, jednu se salamandrem a druhou s mandragorou. Tyhle příšery dokázaly mého otce spolehlivě rozesmát. Byly sestaveny z mumifikovaných kousků opic, papoušků, veverek, ryb a ježků a jejich důmyslné sešití vyvolávalo překvapivý dojem. Na opasku mu pro změnu visely housle, krabice s kouzelnickým náčiním, dva rapíry a šermířské kukly. To vše bylo doplněno všelijak se klimbajícími a neméně záhadnými krabičkami. V ruce držel černou hůl s měděným kováním a v patách se mu plížil vychrtlý, chundelatý pes. Ten se ale na padacím mostě nedůvěřivě zarazil a po chvilce se dal do žalostného vytí.

Kejklíř se zastavil uprostřed nádvoří, smekl svůj legrační klobouk a vysekl nám obřadnou poklonu. Jeho výmluvný projev k nám zaletěl v bídné francouzštině a jen o málo lepší němčině. Pak vzal do ruky housle a veselou písničku dopro-

vodil dost falešným zpěvem. Poskakoval přitom tak komicky a obratně, že mi ve smíchu nebránil ani vyjící pes.

Poté přistoupil k oknu a nešetřil ani úsměvy a poklonami, ani slovy. Vychvaloval své schopnosti a kousky, stejně jako roztodivné kuriozity a hry.

„Což kdyby si urozené dámy zakoupily amulet proti upíru, který prý obchází jako hladový vlk zdejším lesem?“ nabídl nám. „Lidé kolem vás umírají, a přitom je tady kouzlo, na které se můžete spolehnout. Stačí ho připíchnout na polštář a pak už se můžete upíru vysmát do tváře.“ Ukázal nám ten zázrak – podlouhlé proužky pergamenu, pokryté kabalistickými značkami a kresbami.

Carmilla neváhala a hned si jeden koupila, stejně jako já. Hrbáč k nám potěšeně vzhlédl a my jsme mu poslaly pobavený pohled – alespoň já určitě. Přitom cosi upoutalo jeho pozornost. Okamžitě rozvinul kožené pouzdro, skrývající celou řadu napodivných ocelových nástrojů.

„Jen se podívejte, milostslečno,“ oslovil mě a ukazoval nástroje, „kromě jiných umění provozují také to zubolékařské... Co je to sakra s tím psem?! Budeš zticha, potvoro?!“ rozkřikl se na něj. „Vyje tak, že mi vzácné slečny sotva rozumějí. Tedy... Vaše urozená přítelkyně, ta mladá dáma po vaší pravé ruce, má nezvykle ostrý zoubek – dlouhý, tenounký a přitom špičatý, zkrátka jako šídlo či jehla.“ Zasmál se svému vlastnímu přirovnání. „Naštěstí mám bystrý zrak, a jak jsem k vám vzhlédl, jasně jsem ho rozpoznal. Jsem si jist, že takhle ostrý zub slečinku občas poraní, ale snadná pomoc! Mám tu totiž pilníček, dlátko i kleštičky! A jestli slečinka dovolí, já jí ho obrousím, a tak se rybí zoubek změní v zoubek krásné mladé dámy – vždyť ona přece je krásná mladá dáma, není-liž pravda? Ale copak? Slečinka se zlobí? Byl jsem snad příliš troufalý? Nebo jsem ji snad dokonce urazil?“

A opravdu – Carmilla se zatvářila velmi rozzlobeně a odskočila od okna.

„Jak se může ten hrbáč opovážit takhle nás urážet?! Kde je tvůj otec? Požádám ho, aby toho drzouna potrestal. *Můj* otec by ho dal přivázat na pranyř a zmrskat karabáčem a nechal by mu vypálit cejch jako dobytku!“

Pak se stáhla ještě o krok či dva do středu místnosti, posadila se, a jakmile hrbáč zmizel, zmizela i její zlost stejně rychle, jako vyšlehla. Za chvíli už byla klidná jako předtím a na poutníka a jeho dobře míněné potouchlosti už zřejmě zcela zapomněla.

Zato otec byl toho večera velmi stísněný. Když přišel, řekl nám, že se objevil další případ, velmi podobný těm dvěma smutným událostem posledních dnů. Sestra jednoho mladého nájemce z našeho panství velmi vážně onemocněla. Také ona tvrdí, že ji napadlo cosi hrůzného, a teď nezadržitelně spěje do hrobu.

„Všechny ty choroby a úmrtí lze samozřejmě vysvětlit přírozenými příčinami,“ tvrdil otec. „Ti chudáci nakazí jeden druhého svou pověřčivostí a pak začnou věřit tomu, že prožili něco stejně strašlivého, jako jejich sousedé.“

„Jenže právě to mi nahání hrůzu,“ namítla Carmilla.

„Proč?“ nechápal otec.

„Bojím se totiž, že si i já budu namlouvat, že mě takový přízrak navštívil. A domnívám se, že taková představa je stejně hrůzná jako skutečnost.“

„Naštěstí jsme všichni v rukou Božích. Bez Jeho souhlasu se nemůže nic stát a pro nás, kteří Ho milujeme, jsou tu jen

dobré konce. On je naším dobrým Stvořitelem – všechny nás stvořil a také se o nás postará.“

„Jakýpak Stvořitel? Příroda je to!“ ohradila se Carmilla nepříteliš uctivě proti tvrzení mého zbožného tatínka. „I tahle choroba, která řádí po kraji, je přirozená věc. Všechno včetně ní pochází z přírody – řekněte snad, že nemám pravdu! Jsem přesvědčena, že všechno na nebesích, na této zemi i pod ní jedná a žije podle příkazů přírody.“

Nastalo rozpačité ticho, které přerušil opět otec: „Dnes za námi přijede lékař. Rád bych se s ním totiž poradil, co bychom měli podniknout.“

„*Mně* lékaři ještě nikdy nepomohli,“ prohlásila Carmilla kategoricky.

„Takže jsi přece jen byla nemocná,“ vzbudilo její prohlášení můj zájem.

„Víc, než si umíš představit.“

„A je to už dlouho?“

„Ano, moc dlouho. A trpěla jsem úplně stejnou chorobou. Bylo to hrozné, ale dnes už si pamatuji jen na bolest a slabost.“

„Takže jsi tehdy byla dost malá, vid?“

„Přesně tak. Ale už o tom nemluvme. Přece bys nechtěla působit své přítelkyni bolest...“ Její pohled byl náhle plný touhy; láskyplně mě objala kolem pasu a odvedla ze salonu. Otec se už mezitím přesunul k oknu a četl jakési listiny.

„Řekni mi, proč nás tvůj otec tak rád straší?“ zašeptala Carmilla chvějícím se hlasem.

„Ale vždyť on nic takového nedělá, ani ho to nenapadne,“ namítla jsem.

„Bojíš se, má milovaná?“ změnila Carmilla téma.

„Kdybych si myslela, že mi hrozí stejně nebezpečí jako těm ubožákům, pak bych se bála strašně.“

„Bojíš se smrti?“

„Ano, té se přece bojí každý.“

„Ale... Co kdybychom zemřely společně jako dvě milenky, abychom pak spolu mohly žít?“

Z přemýšlení nad tím, co řekla, mě vytrhl příchod lékaře, který se s otcem uzavřel v jeho pracovně. Byl to velmi šikovný šedesátník uhlazeného zjevu. Nešetřil pudrem a jeho čistě vyholená bledá tvář připomínala svou hladkostí dýni. Když pak s otcem vycházeli z pracovny, zaslechla jsem, jak se otec zasmál a poznamenal:

„Řeknu vám, že od tak vzdělaného člověka, jako jste vy, bych něco takového nečekal. Ještě se snad nakonec dozvím, že věříte na okřídlené koně a draky!“

Lékař se ale jen usmál a klidně odtušil: „Říkejte si, co chcete, ale život i smrt jsou pro nás zahaleny tajemstvím a o silách, jež je ovládají, toho víme pramálo.“

Pak oba odešli a víc už jsem neslyšela.

V. *Neskutečná podoba*

Toho večera jsme měli ještě jednu návštěvu – ze Štýrského Hradce přijel zamračený, snědý syn jakéhosi věhlasného restaurátora a ve dvou velkých bednách přivezl spoustu obrazů. Kdykoli k nám někdo přijel z tohoto asi třicet mil vzdáleného hlavního města provincie, seběhli jsme se a poslouchali, co je nového. Ani tentokrát tomu nebylo jinak.

Po večeri začal v hale vytahovat jeden zrestaurovaný obraz za druhým, čemuž Carmilla přihlížela s neskrývanou lhostejností. Pro mě to však zajímavé bylo, protože většina obrazů patřila mé matce, pocházející ze starého uherského rodu.

Otec četl jednotlivé položky na seznamu a restaurátor předával příslušné obrazy. Nedokážu posoudit, zda šlo o díla vynikající, nesporně však byla velmi stará – a některá z nich také dost neobvyklá. Pro mě však bylo nejdůležitější to, že jsem je mohla poprvé vidět v celém jejich půvabu, neboť předtím se pro samou špínu a zčernání stářím dalo sotva rozeznat, co je na nich ztvárněno.

„To, co je na tomhle obraze, uvidíme díky vám poprvé,“ řekl otec restaurátorovi, když se na chvíli zastavil u jedné položky na seznamu. „Nahoře v rohu je napsáno jméno, snad jsem je přes všechnu zašlost přečetl správně: Marcia Karnsteinová. A také letopočet 1698. Nu, podíváme se, jak vypadá teď.“

Hned jsem si vybavila, o kterém obraze mluvil. Byl to malý, nezarámovaný portrét, vysoký asi jednu a půl stopy a široký

skoro zrovna tak. Věkem však býval tak zčernalý, že vůbec nešlo rozpoznat osobu na něm vymalovanou.

Restaurátor nám ho předložil s neskrývanou hrdostí. Díky jeho umění byl náhle jako živý! To však nebylo hlavním důvodem mého a otcova úžasu.

„Carmillo, miláčku můj, jen se na to podívej! Vždyť jsi to celá ty jako živá, s tvým obvyklým úsměvem, jen promluvit! Řekni, otče, není to krásné? A teď dokonce vidím i to malé znaménko na krku!“

„Ta podoba je opravdu neuvěřitelná,“ souhlasil otec, ale pak se obrátil k restaurátorovi, jako by ho to už nezajímalo, a hovořili spolu o portrétech a jiných malbách, jimž umělcovy schopnosti vrátily barvu a světlo. Zato já jsem nemohla z obrazu spustit oči, a čím déle jsem se na něj dívala, tím byl můj úžas prudší.

„Dovolíš mi, otče, abych si jej pověsila ve svém pokoji?“ poprosila jsem ho.

„Samozřejmě. A těší mě, že v něm vidíš takovou podobu s tvou přítelkyní. Pokud je jí opravdu podobný, pak je to ještě krásnější portrét, než jsem se domníval.“

Carmilla mu za tento kompliment nijak nepoděkovala a možná ho dokonce ani nevnímala. Seděla pohodlně v křesle a zpod svých dlouhých řas mi věnovala okouzlený pohled.

„Teď můžeme přečíst ten zlatý nápis v rohu,“ povšimla jsem si. „A není to Marcia, to jméno je Mircalla, hraběnka Karnsteinová. Nad ním je malá korunka a pod ním letopočet 1698. Z rodu Karnsteinů pocházím i já, respektive maminci- ni předci.“

„Opravdu?“ zeptala se Carmilla unyle. „Karnsteinové byli také mými předky, ovšem kdysi velmi, velmi dávno. Žije z toho rodu ještě někdo?“

„Pokud je mi známo, po meči už rod vymřel. Vlastně jsem slyšela, že zanikl za nějakých nepokojů před mnoha lety. Trosky jejich zámku jsou pouhé tři míle od nás.“

„To je zajímavé,“ reagovala na to Carmilla, ale její hlas nebyl o nic živější než před chvílí. Náhle mě upozornila na něco úplně jiného: „Podívej, jak krásně svítí měsíc!“ Zadívala se ven otevřenými dveřmi haly. „Což takhle vyjít si na nádvoří a podívat se k silnici a říčce?“

„Dnešní noc je úplně stejná jako ta, kdy jsme se seznámily.“

Carmilla zasténala, ale úsměv na tváři jí nezmizel. Vstala a zamířily jsme na nádvoří. Přitom jsme se držely kolem pasu a mlčky kráčely k padacímu mostu. Odměnou nám byl překrásný výhled.

„Tak ty sis vzpomněla na tu noc?“ zeptala se sotva slyšitelně. „A jsi ráda, že jsem přijela?“

„Ráda? Jsem nadšená, Carmillo.“

„A navíc si přeješ, aby obraz, ve kterém spatřuješ mou podobu, visel ve tvém pokoji,“ zašeptala, ještě pevněji mě objala kolem pasu a její krásná hlava spočinula na mém rameni.

„Ty jsi tak romantická, Carmillo... Až mi jednou budeš vyprávět svůj životní příběh, určitě v něm nebude chybět velká láska.“

Beze slova mě políbila.

„Carmillo, jsem si jistá, žeš poznala lásku, a možná ji prožíváš zrovna teď.“

„Ne, ještě jsem nikdy nebyla zamilovaná a nikdy nebudu, aspoň do nikoho jiného ne. Lásku bych mohla zažít jen s tebou.“

Jak nádherná byla ve svitu měsíce!

Její tvář nabyla podivně plachého výrazu a ona ji ukryla do svých vlasů. Přitom sténala tak, že to chvílemi znělo jako vzly-

kání, a její chvějící se ruka svírala mou. Pak položila svou žhavou, hebkou tvář na mou a šeptala: „Miláčku můj, žiju v tobě a ty bys pro mě zemřela, tak moc tě miluju...“

Prudce jsem ucukla.

Její oči v bledé a netečné tváři byly náhle zbaveny vášně a vlastně i jakéhokoli výrazu.

„Není už trochu zima?“ zeptala se ospale. „Skoro se chvěju – nezdálo se mi něco? Vraťme se do zámku.“

„Vypadáš, jako bys byla nemocná a slabá, Carmillo. Trocha vína ti pomůže.“

„Ano, dám si ho ráda. Ale už je mi líp a za pár minut to bude dobré. Ovšem teď se ještě na chvíli rozhlédněme kolem sebe, vždyť je to už možná naposled, co s tebou vidím krajinu zalitou měsíčním svitem.“

„A jak se cítíš, Carmillo? Je ti doopravdy líp?“ Začala jsem si dělat starosti, zda se snad nestala obětí oné záhadné epidemie, řádící v našem okolí. „A tatínka by moc trápilo,“ dodala jsem, „kdyby nabyl pocitu, že nám hned něčeho o sebemenší slabosti. V sousedství je vynikající lékař – je to ten, který u nás dnes byl.“

„O tom nepochybují. A taky vím, jak mile se ke mně všichni chováte. Ale mně už vůbec nic není, miláčku můj. Vlastně mi vůbec nikdy nic není, jen jsem občas trochu slabá. Říkájí o mně, že jsem malátná, a já opravdu nedokážu vynaložit ani tu nejmenší námahu – vždyť sotva ujdu to, co tříleté dítě. A někdy mě opustí i ta trocha síly, kterou mám, a potom skončím tak, jak jsi viděla před chvílí. Ale pokaždé se hned vzchopím a jsem znovu ve své kůži. Tak se přece podívej, že je mi už dobře, vidíš?“

A měla pravdu. Něžně jsme se mazlily a také si trochu povídaly, Carmilla sršela veselostí a po zbytek večera se už nedopustila ani jediného výlevu bláznivé lásky, jak jsem si je zvykla

nazývat – myslím tím její podivné řeči a pohledy, které mě uváděly do rozpaků a občas dokonce děsily.

Té noci se ale stalo něco, co mě přimělo myslet na úplně jiné věci.